

Extreem weer vraagt andere benadering

Een gezonde koe begint bij goede voeding. Maar in een jaar zoals 2011 is goede voeding en voederwinning niet altijd even makkelijk. Tot juli was het erg droog in Nederland en vanaf de maand juli juist weer heel nat.

De zomer

Lastige zomer met weidegang

Veehouders die weidegang toepassen hebben een lastige zomer gehad. In het voorjaar was het op veel plekken droog, daardoor stond er onvoldoende gras om de koeien naar buiten te doen. Toen het dan eindelijk begon te regenen, werd gelijk de droogte-achterstand flink ingehaald. In no-time groeide het gras en werd eindelijk de bemesting die eerder dat jaar op het land gebracht werd, benut. Gevolg? Snel gegroeid gras met weinig structuur en hoge kalium-gehaltes. In augustus zijn er daardoor meerdere gevallen van kopziekte geweest. Door de matige kwaliteit van het gras waren veel koeien dun op de mest. Structuur bijvoeren is hierbij essentieel, te lang dunne mest gaat ten koste van de gezondheid van de koe. Dat kan er bijvoorbeeld voor zorgen dat ze moeilijker drachtig wordt. Door de gezondheidsrisico's en de vertrapping van natte weides hebben veel veehouders besloten de koeien eerder naar binnen te halen. En dan?

Stalvoeding met minder structuur en meer suiker

Veel veehouders die de koeien opgestald hebben, terwijl er meestal weidegang plaatsvindt in deze periode, zijn de eerste snede gaan voeren. Maar doordat het in het voorjaar zo droog was, bevat deze snede in veel gevallen minder structuur en hogere concentraties suiker. Dat blijkt ook uit cijfers van BLGG. Hierdoor is de kuil bij veel veehouders minder geschikt om als enig voedermiddel te gebruiken. Pensverzuring door de hogere concentratie suiker en weinig structuur kan voor diarree zorgen. Veehouders die juist de koeien hadden opgestald vanwege diarree door het weidegras bleven diarreeproblemen houden. Frustrerend, maar in de meeste gevallen op te lossen door meer structuur te voeren en de krachtvoergif bij te sturen. Gelukkig lijken de zomerkuilen beter, met in ieder geval meer structuur.

om ruwvoer

Het najaar

Maïs op? Pas op!

Veel veehouders krijgen er eind september, begin oktober mee te maken. De oude maïs raakt op, dus de nieuwe maïs moet snel ingekuild worden. Herkent u dit? Het is essentieel dat de kuil voldoende tijd krijgt om te conserveren! U wilt die kuil het hele jaar nog voeren. Overweeg dan goed of u 'm wel eerder wilt aanbreken. Als u de kuil 4 weken dicht laat zitten, weet u zeker dat de kuil de tijd heeft gehad om goed te conserveren.

Gevaar van direct maïs voeren

Ongeconserveerde maïs bevat meer suiker dan goed geconserveerde ingekuilde maïs. Als u dit voert wordt het risico op pensverzuring groot. De eerste sneden graskuilen bevatten ook veel suiker. De combinatie van die kuil met verse maïs kan acute pensverzuring veroorzaken. Hierdoor daalt de melkproductie, worden koeien slomer en dun op de mest.

Bladvlekkenziekte

In september en oktober kregen we meldingen van bladvlekkenziekte, een schimmel in de maïsplant die vooral met nat en warmer weer voorkomt. De warme periode eind september was, gecombineerd met dauw, bevorderlijk voor de groei van de schimmel. Bladvlekkenziekte is vooral van invloed op de voederwaarde van de snijmaïs, die neemt af. Deze schimmel vormt zelf geen gevaar voor de diergezondheid, maar de maïs wordt kwetsbaarder voor andere schimmels, zoals *Fusarium*. Die schimmels kunnen gifstoffen (mycotoxinen) produceren die slecht zijn voor de diergezondheid. Een goede conservering verkleint dit risico. De GD kan het voer ook voor u onderzoeken op deze mycotoxinen. Het goed onderwerken van de resten van de maïsplant kan voorkomen dat de bladvlekziekte volgend jaar opnieuw toeslaat.

Mineralen meten; nu is het ideale tijdstip

Door de droogte is de benutting van de mest anders, dat is van invloed op de mineralenhuishouding. Hoe zit het met de mineralenvoorziening in uw kuilen? Mineralen hebben interacties met elkaar. Een voorbeeld hiervan is kalium met magnesium. Te veel kalium zorgt ervoor dat de opname van magnesium geremd wordt. Magnesium is essentieel voor de spieren van de koe. Bijvoorbeeld bij het samentrekken van de baarmoeder en de werking van de pens en darmen. Een tekort aan mineralen kan problemen geven met mastitis, vruchtbaarheid en klauwen. Te veel mineralen kan dezelfde symptomen geven, want sommige mineralen worden giftig als de koe er te veel van krijgt. Bijvoorbeeld seleen: er zit maar een klein verschil tussen een tekort en een overmaat. Een koe die langere tijd te veel seleen krijgt kan sloom worden en vermageren.

Eerst meten dan toevoegen

Het is nu november, het ideale moment om mineralen te meten omdat de koeien al een aantal weken het winterrantsoen gehad hebben. Voordat u allerlei mengsels en middelen gaat voeren, kunt u met een eenvoudig bloedonderzoek meten hoe de mineralenvoorziening bij uw koeien is. Want is dat mineralenmengsel echt wel nodig of is een basismengsel voor uw bedrijf voldoende? Voor de meeste mengsels wordt zo'n 100 gram per koe per dag geadviseerd. Dat is ruim 36 kilo per koe per jaar! Een dubbeltje meer of minder per kilo maakt dan veel uit. Het kan op een bedrijf met 80 melkkoeien al een verschil uitmaken van € 800,- op jaarbasis. Dan is meten zeker de moeite waard.